

Tehostetun palveluasumisen asiakasmaksuohje 1.1.2021 alkaen

Asiakkaan muuttaessa tehostettuun palveluasumiseen (julkinen tai julkisen sijoittamana yksityiselle palveluntuottajalle) toimitetaan asiakkaan maksupäätöksen laatimista varten perusturvakeskuksen toimistosihteerille täytetty tuloseelvityslomake asiakkaan kuukausittaisista tuloista tarvittavina liitteineen; mm. päätös eläkkeistä, Kelan päätökset ja kopio viimeisemmästä verotustiedosta.

Mikäli asiakkaan kuukausittaiset tulot eivät riitä välttämättömiin menoihin, on asiakkaalla tai hänen edustajallaan mahdollisuus hakea alennusta asumispalvelun hoivamaksuun. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain mukaisesti asiakkaalta palvelusta perittävä maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa, jos asiakkaan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökulmat huomioon ottaen siihen on syytä. Sosiaalipalveluista perittävän maksun alentaminen on aina ensisijaista toimeentulotuen myöntämiseen nähden. Ensisijaisena toimenpiteenä ennen hoivamaksun alentamista edellytetään, että Kelalta on anottu ne etuudet, joihin asiakkaalta voi syntyä oikeus (eläkettä saavan hoitotuki ja asumistuki toimeentulon turvaamiseksi).

Maksunalennusta ja –vapautusta koskevissa asioissa otetaan yhteys suoraan maksupäätöksen tekijään. Maksun alentamista tulee hakea kirjallisesti. Hakemuksen liitteeksi on toimitettava viimeisin verotodistus ja kolmen edellisen kuukauden tiliotteet kaikista hakijan tileistä. Liitteestä tulee selvittää asiakkaan kaikki tulotiedot, kuten eläketulot, korko-, osinko-, vuokra-, ja pääomatulot.

Tehostetun palveluasumisen kuukausimaksu saa olla enintään 85 prosenttia asiakkaan kuukausituloista, joista on tehty asiakasmaksulain 10 c ja 10 d §:ssä säädetty vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on tehty asiakasmaksulain 1 momentissa tarkoitetut vähennykset. Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu määräytyy siten kuin asiakasmaksulain 1 momentissa säädetään.

Asiakaskohtainen käyttövara on 164 euroa kuukaudessa tehostetussa palveluasumisessa.

Asiakasmaksulain 3 momentissa säädetty euromäärät tarkistetaan joka toinen vuosi työntekijän eläkelain (395/2006) 98 §:ssä tarkoitetun työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennan perusteena käytetään sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu tarkistusvuodelle työntekijän eläkelain 98 §:n soveltamista varten. Tarkistusvuosi on se vuosi, jota seuraavan vuoden alusta indeksitarkistus toteutetaan. Indeksillä tarkistettut euromäärät pyöristetään lähimpään täyteen euroon, ja ne tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden alusta.

Maksua määriteltäessä 7 c §:n 1 momentissa asiakasmaksulaissa tarkoitettuina kuukausituloina otetaan huomioon asiakkaan jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä ja verosta vapaat tulot sekä 10 i §:ssä tarkoitettu laskennallinen metsätulo.

Jos maksu määräytyy 7 c §:n 2 momentin mukaisesti asiakkaan ja tämän puolison yhteenslaskettujen kuukausitulosten perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot.

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain (1535/1992) 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon. Tulona ei oteta huomioon myöskään lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua.

Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja tunnustuspalkinto otetaan tuloina huomioon siltä osin kuin ne säädetään veronalaiseksi tuloksi tuloverolain 82 §:n 2 momentissa.

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Ennen kuin mainitun lain 7 c §:ssä tehostetun palveluasumisen maksu määrätään, on pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitetun henkilön kuukausituloista on vähennettävä:

- 1) hänen suoritettavakseen vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset;
- 2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa (26/2011) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana;
- 3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana;
- 4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen hänelle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu, jonka suuruudesta säädetään holhustoimesta annetun lain (442/1999) 44 §:n 5 momentin nojalla sekä edunvalvontavaltuutuksesta annetun lain (648/2007) 22 §:ssä tarkoitettu valtuutetun palkkio, kuitenkin enintään edellä tarkoitetun edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa säädetystä poiketen elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen alkamista.

Sen lisäksi, mitä asiakasmaksulain 1 momentissa säädetään, tuloista vähennetään asiakkaan todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen tehostettuun palveluasumiseen siirtymistä seuraavasti:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta;
- 2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitettulta vuokralaisen irtisanomisajalta;
- 3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta.

Sen lisäksi, mitä asiakasmaksulain 10 c §:ssä säädetään, kunnan on pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta perittävän maksun suuruudesta päättäessään vähennettävä maksun perusteena olevista tuloista kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta aiheutuu. Asumismenoista vähennetään valtion varoista maksettava asumistuki.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, tuloista vähennetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla.

Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitettua vuosiomavastuun suuruisena. Muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Perusturvakeskuksen yhteyshenkilö:

Toimistosihteeri Heli Tuominen puh: 040- 6722916

Toimistosihteeri Pirkko Multanen puh: 040- 672 2930